

Seminární práce z Pojistné ekonomiky

Téma: Analýza alternativních distribučních kanálů v pojišťovnách

Zpracovaly: Jana Kubátová
Magdaléna Orszuliková

Datum prezentace: 5.12.2005

V Brně dne: 28.11.2005

1 ÚVOD

Cílem naší seminární práce je provést analýzu alternativních distribučních kanálů v pojišťovnách. V první části práce vymezíme základní pojmy, které jsou definovány zákonem č.38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona. Z tohoto zákona budeme vycházet s tím, že se zaměříme na pojišťovací zprostředkovatele poskytující své služby jako osoby fyzické.

V hlavní části práce se pokusíme rozebrat a zpracovat to nejdůležitější z již zmíněného zákona. Nejprve provést rozdělení pojišťovacích zprostředkovatelů, jejich povinnosti a podmínky zápisu do registru. Dále se budeme podrobněji věnovat povinným zkouškám odborné způsobilosti a k nim dostupným studijním textům.

Menší část věnujeme popisu organizací působících na pojistném trhu, důvodům jejich vzniku, jejich členům a tomu, čím se tyto organizace zabývají a co je jejich cílem.

Na závěr se pokusíme nastínit jak vypadají distribuční kanály ve dvou největších českých pojišťovnách a zda je vůbec možné zjistit přesné informace o počtech interních a externích pojišťovacích zprostředkovatelích daných pojišťoven.

2 OBSAH

1	ÚVOD	2
2	OBSAH	3
3	PRÁVNÍ ÚPRAVA	4
3.1	Směrnice Rady a Evropského parlamentu 2002/92/ES	4
3.2	Zákon č. 38/2004 Sb. (Zákon o PZ).....	4
3.3	Pojmy	5
4	POJIŠŤOVACÍ ZPROSTŘEDKOVATELÉ.....	5
4.1	Vázaný pojišťovací zprostředkovatel	6
4.2	Podřízený pojišťovací zprostředkovatel.....	6
4.3	Pojišťovací agent	6
4.4	Pojišťovací makléř.....	7
4.5	Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika.....	7
5	REGISTR	8
5.1	Žádost pojišťovacího zprostředkovatele o zápis do registru	8
5.2	Zápis do registru	9
6	ODBORNÁ ZPŮSOBILOST	10
6.1	Stupně odborné způsobilosti	10
6.1.1	Základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti	10
6.1.2	Střední kvalifikační stupeň	10
6.1.3	Vyšší kvalifikační stupeň	11
7	DŮVĚRYHODNOST FYZICKÝCH OSOB	11
8	POVINNOSTI POJ. ZPROSTŘEDKOVATELŮ	12
9	OČEKÁVÁNÍ vs. REALITA ZÁKONA O PZ	13
10	VYHLÁŠKA MINISTERSTVA 582/2004 Sb.	14
11	REAKCE NA ODBORNÉ ZKOUŠKY	16
11.1	Jak to vidí ČAP	16
11.2	Obtížnost testu je diskutabilní	17
12	ORGANIZACE ZPROSTŘEDKOVATELŮ	18
12.1	Asociace českých pojišťovacích makléřů (AČPM).....	18
12.2	Asociace registrovaných investičních zprostředkovatelů ČR (AFiZ)	20
12.3	BIPAR - Evropská federace pojišťovacích zprostředkovatelů	21
13	POJIŠŤOVNY	21
13.1	Česká pojišťovna a.s.	21
13.2	Kooperativa a.s.	22
13.3	Prodej pojištění ve střední a východní Evropě.....	22
13.4	Pojišťovna roku 2004.....	23
14	VYBRANÉ PROBLÉMY S IMPLEMENTACÍ ZÁKONA	23
14.1	Autoprodeji	23
14.2	Podřízení pojišťovací zprostředkovatelé.....	23
14.3	Zápis změn do registru.....	24
15	PŘÍLOHY	25
16	ZÁVĚR	30
17	LITERATURA	31

3 PRÁVNÍ ÚPRAVA

3.1 Směrnice Rady a Evropského parlamentu 2002/92/ES

Směrnice Rady a Evropského parlamentu 2002/92/ES o zprostředkování pojištění nabyla účinnosti dne 9. prosince 2002. V členských státech měla být implementována do **15. ledna 2005**.

Tato směrnice vznikla především z toho důvodu, že zprostředkovatelé pojištění a zajištění hrají ústřední roli v distribuci pojistných a zajistných produktů ve Společenství. Existovali však značné rozdíly mezi vnitrostátními právními předpisy, což vytvářelo překážky pro přístup k činnosti pojišťovacích a zajišťovacích zprostředkovatelů na vnitřním trhu a pro výkon této činnosti. Nezpůsobilost zprostředkovatelů pojištění působit volně v celém Společenství bránila řádnému fungování jednotného pojistného trhu. Směrnice o zprostředkování pojištění nastolila právo každého pojišťovacího zprostředkovatele na základě zápisu v příslušném registru v domovské zemi působit v kterémkoliv členském státě EU respektive Evropského hospodářského prostoru.

Koordinace vnitrostátních právních předpisů týkajících se požadavků na profesní způsobilost a registrace osob v souvislosti s přístupem ke zprostředkování pojištění a s výkonem této činnosti může proto přispět jak k dotvoření **jednotného trhu finančních služeb**, tak i ke zvýšení **ochrany spotřebitele** v této oblasti.

3.2 Zákon č. 38/2004 Sb. (Zákon o PZ)

Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí je účinný teprve od 1. ledna 2005.

Důvodem jeho vzniku bylo především zabezpečení koordinace a slučitelnosti s pravidly platnými v rámci EU. Sjednocuje podmínky pro zprostředkování pojištění tak, aby registrace mohla platit ve všech zemích EU.

Zákonem se upravují **podmínky** podnikání pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí, podmínky zahájení činnosti pojistných zprostředkovatelů na základě práva zřízovat pobočky nebo svobody dočasně poskytovat služby. Zákon také upravuje výkon **státního dozoru** nad činností zprostředkovatelů.

Zřizuje se jím též **registr** pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí. V praxi to znamená, že několik desítek tisíc zprostředkovatelů pojištění se od ledna tohoto roku musí zaregistrovat na ministerstvu financí, prokázat důvěryhodnost a předložit doklad o své odborné způsobilosti. Zpřísňuje tak podmínky pro poskytování pojišťovacích služeb a zvyšuje ochranu spotřebitelů.

Podle dřívějších právních předpisů podléhali registraci pouze pojišťovací makléři. Zákon č. 38/2004 Sb. stanoví, že do registru vedeném Ministerstvem financí ČR jsou povinni se zapsat všichni pojišťovací zprostředkovatelé – tedy i pojišťovací agenti, vázaní pojišťovací zprostředkovatelé, podřízení pojišťovací zprostředkovatelé a také pojišťovací zprostředkovatelé z dalších členských států EU, kteří chtějí působit na teritoriu ČR - a samostatní likvidátoři pojistných událostí.

U pojišťovacích makléřů, kteří vykonávali svou činnost podle dřívějších právních předpisů, jde pouze o přeregistraci po splnění některých doplňkových podmínek, která však musí být provedena do konce června 2005.

Tento zákon se nevztahuje na

- činnost zaměstnanců pojišťovny a zajišťovny
- poradenskou činnost v pojišťovnictví, tzn. příležitostné poskytování informací v rámci jiné profesní činnosti či pouhé poskytování obecných informací o pojistných produktech bez snahy o uzavření nebo plnění z pojistné nebo zajišťovací smlouvy anebo vypracování odborných posudků škodných událostí;

3.3 Pojmy

- **zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví**
 - předkládání návrhů na uzavření pojistných smluv nebo zajišťovacích smluv,
 - provádění přípravných prací směřujících k uzavření pojistných nebo zajišťovacích smluv,
 - uzavírání pojistných nebo zajišťovacích smluv jménem a na účet pojišťovny nebo zajišťovny, pro kterou je tato činnost vykonávána,
 - pomoc při správě pojištění a vyřizování nároků z pojistných nebo zajišťovacích smluv;
- **pojišťovací zprostředkovatel** = právnická nebo fyzická osoba, která za úplatu provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví;
- **provozování zprostředkovatelské činnosti na základě práva zřízovat pobočky** = každá trvalá přítomnost (usazení se) pojišťovacího zprostředkovatele z členského státu na území jiného členského státu, než je členský stát, ve kterém má tento pojišťovací zprostředkovatel bydliště nebo sídlo;

4 POJIŠŤOVACÍ ZPROSTŘEDKOVATELÉ

Zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví může na území České republiky provozovat právnická nebo fyzická osoba jako

- vázaný pojišťovací zprostředkovatel
- podřízený pojišťovací zprostředkovatel
- pojišťovací agent
- pojišťovací makléř
- pojišťovací zprostředkovatel, jehož domovským členským státem není Česká republika

Zprostředkovatel má povoleno vykonávat pouze takovou zprostředkovatelskou činnost, v jaké byl registrován.

4.1 Vázaný pojišťovací zprostředkovatel

Vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jménem a na účet jedné nebo více pojišťoven, neinkasuje pojistné a nevyplácí plnění z pojistných nebo zajišťovacích smluv. V případě nabídky pojistných produktů více pojišťoven nesmí být tyto produkty vzájemně konkurenční.

Ve své činnosti je vázán písemnou smlouvou s pojišťovnou, jejímž jménem a na jejíž účet jedná, a jejími pokyny. Pojišťovna, jejíž pojistný produkt vázaný pojišťovací zprostředkovatel nabízí, odpovídá za škodu jím způsobenou při výkonu zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

Vázaný pojišťovací zprostředkovatel musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

4.2 Podřízený pojišťovací zprostředkovatel

Spolupracuje s pojišťovacím agentem nebo pojišťovacím makléřem na základě písemné smlouvy, neinkasuje pojistné a nezprostředkovává plnění z pojistných nebo zajišťovacích smluv. Ve své činnosti je vázán pokyny pojišťovacího zprostředkovatele, jehož jménem a na jehož účet jedná. Podřízený pojišťovací zprostředkovatel je odměňován pojišťovacím zprostředkovatelem, jehož jménem a na jehož účet jedná.

Musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

Pojišťovací zprostředkovatel, jehož jménem a na jehož účet jedná podřízený pojišťovací zprostředkovatel, odpovídá za škodu jím způsobenou při výkonu zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

4.3 Pojišťovací agent

Vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na základě písemné smlouvy, jménem a na účet jedné nebo více pojišťoven. V případě nabídky pojistných produktů více pojišťoven mohou být tyto produkty vzájemně konkurenční.

Ve své činnosti je vázán vnitřními předpisy pojišťovny, jejímž jménem a na jejíž účet jedná, bylo-li tak dohodnuto, je oprávněn přijímat pojistné nebo zprostředkovávat plnění z pojistných smluv. Pojišťovací agent je odměňován pojišťovnou, jejímž jménem a na jejíž účet jedná.

Pojišťovací agent, který vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jménem a na účet jedné pojišťovny, je oprávněn na základě smlouvy s pojišťovnou přijímat pojistné. Pro převody pojistného používá zvláště k tomu zřízený a od vlastního hospodaření oddělený bankovní účet. Pojišťovací agent musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené zákonem pro střední kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

Pojišťovací agent musí být po celou dobu výkonu činnosti pojišťovacího zprostředkovatele pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti účinnou na celém území Evropského hospodářského prostoru, s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 500 000 eur, pokud se pojišťovna, jejímž jménem a na jejíž účet pojišťovací agent jedná, písemně nezavázala převzít odpovědnost za škody způsobené touto jeho činností.

Byl-li pojišťovací agent zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplatu pojistného plnění, je povinen

- udržovat trvale likvidní finanční jistinu ve výši 4 % z ročního objemu jím inkasovaného pojistného, nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur
- používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené bankovní účty.

4.4 Pojišťovací makléř

Ve své činnosti je vázán obsahem smlouvy uzavřené se zájemcem o pojištění nebo zajištění. V závislosti na obsahu smlouvy s klientem pojišťovací makléř zpracovává komplexní analýzy pojistných rizik, návrhy pojistných nebo zajišťovacích programů, poskytuje konzultační a poradenskou činnost, provádí správu uzavřených pojistných nebo zajišťovacích smluv, sleduje lhůty k jejich revizi, spolupracuje při likvidaci pojistných událostí.

Pojišťovací makléř musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené zákonem pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

Pojišťovací makléř je odměňován pojišťovnou nebo zajišťovnou, nebylo-li s příslušnou pojišťovnou a pojistníkem dohodnuto jinak.

Pojišťovací makléř musí být po celou dobu výkonu činnosti pojišťovacího zprostředkovatele pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti účinnou na celém území Evropského hospodářského prostoru, s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 500 000 eur.

Byl-li pojišťovací makléř zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplatu pojistného plnění, je povinen

- udržovat trvale likvidní finanční jistinu ve výši 4 % z ročního objemu jím inkasovaného pojistného, nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur,
- používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené bankovní účty.

4.5 Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika

Na území České republiky může provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví v rozsahu, v jakém je tuto činnost oprávněn provozovat v domovském členském státě, a to po splnění informačních povinností podle zákona 38/2004 Sb. §14 odst. 3 až 5.

Zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví může provozovat na území České republiky na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby.

5 REGISTR

Podle zákona 38/2004 Sb. se zřizuje registr, který vede ministerstvo. To do něj zapisuje fyzické nebo právnické osoby, které splnily podmínky stanovené zákonem pro výkon činnosti

- vázaného pojišťovacího zprostředkovatele,
- podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele,
- pojišťovacího agenta,
- pojišťovacího makléře.

Do registru se zapisují následující údaje včetně jejich změn, např.:

- u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa bydliště, identifikační číslo atd.
- u právnické osoby obchodní firma včetně právní formy, popřípadě název, sídlo,
- předmět podnikání, případně pojišťovnu nebo pojišťovacího zprostředkovatele, pro kterého je poj. zprostředkovatel činný,
- datum zápisu do registru a datum zahájení činnosti,
- územní rozsah činnosti atd.
- pozastavení nebo přerušování činnosti,
- datum zániku zápisu do registru,
- datum prohlášení a zrušení konkursu,
- datum vstupu právnické osoby do likvidace,
- přehled o uložených pokutách včetně sankčních opatření uložených ministerstvem.

Registr je veřejně **přístupný**. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj výpisy, opisy a kopie. Proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis do registru, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti.

Ministerstvo zveřejňuje seznamy registrovaných pojišťovacích zprostředkovatelů ve **Finančním zpravodaji** a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tyto seznamy ministerstvo aktualizuje nejméně jednou za 2 týdny.

5.1 Žádost pojišťovacího zprostředkovatele o zápis do registru

O zápisu pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky nebo na území třetího státu do registru rozhoduje ministerstvo na základě písemné žádosti.

Fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, v žádosti o zápis do registru uvede

- údaje podle zákona 38/2004 Sb. §12 odst. 3 písm. a),
- rozsah provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,
- předpokládaný den zahájení zprostředkovatelské činnosti,
- identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

Fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, k žádosti dále přiloží

- doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost žadatele a každé osoby, kterou tato fyzická osoba zaměstnává a která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,

- doklady prokazující, že v majetku žadatele jsou finanční prostředky nejméně ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, pokud má být pojišťovací zprostředkovatel oprávněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění,
- doklady prokazující důvěryhodnost žadatele,
- pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele.

V případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se doklady nahrazují písemným prohlášením pojišťovny, pro kterou má být vázaný pojišťovací zprostředkovatel činný, o tom, že žadatel splňuje zákonem stanovené podmínky odborné způsobilosti a že pojišťovna nese plnou odpovědnost za jeho činnost provozovanou v její prospěch. To platí i v případě prokazování pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozováním činnosti pojišťovacího agenta.

V případě podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele se doklady nahrazují písemným prohlášením pojišťovacího agenta nebo pojišťovacího makléře, pro kterého má být podřízený pojišťovací zprostředkovatel činný, o tom, že žadatel splňuje zákonem stanovené podmínky odborné způsobilosti a že pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř nese plnou odpovědnost za tuto jeho činnost jako podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele.

Změnu údajů zapisovaných do registru, včetně prohlášení a zrušení konkursu nebo vstupu do likvidace, je pojišťovací zprostředkovatel povinen bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu, jakmile se o této změně dozvěděl.

Podání žádosti o zápis do registru podléhá správnímu poplatku.

Žádost o zápis do registru museli zprostředkovatelé pojištění podat **do šesti měsíců** od účinnosti zákona, tedy od 1. ledna 2005. Pokud žadatel nemůže předložit doklad o ukončení odborného studia, musí do dvou let složit zkoušku.

5.2 Zápis do registru

Před provedením zápisu do registru ministerstvo zjišťuje, zda jsou splněny podmínky stanovené zákonem pro zápis žadatele do registru.

Ministerstvo žádosti vyhoví, pokud jsou splněny podmínky stanovené zákonem, a to ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy byla žádost nebo žádost doplněná doručena ministerstvu. O zápisu do registru vydá ministerstvo registrované osobě osvědčení, které musí obsahovat identifikační údaje, číslo, pod kterým byla osoba zaregistrována, označení registru a uvedení adresy, kde lze ověřit její zápis do registru. Náležitosti osvědčení o zápisu do registru stanoví ministerstvo vyhláškou.

Změny údajů vedených v registru je ministerstvo povinno provést do 5 dnů ode dne, kdy se o změně dozvědělo, pokud změna není důvodem ke zrušení zápisu v registru.

Zápis pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky do registru opravňuje tuto osobu za podmínek stanovených v zákoně 38/2004 Sb. §14 odst. 1 a 2 k provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví na území všech členských států.

6 ODBORNÁ ZPŮSOBILOST

Pojišťovací zprostředkovatel, samostatný likvidátor pojistných událostí a odpovědný zástupce musí prokázat odbornou způsobilost, kterou se rozumí získání všeobecných a odborných znalostí nezbytných pro výkon jeho činnosti.

Všeobecné znalosti se prokazují dokladem o dokončení střední školy.

Odborné znalosti se prokazují

- dokladem o absolvování odborného studia na střední nebo vysoké škole Odborným studiem se rozumí středoškolské nebo vysokoškolské studium, zaměřené na problematiku pojišťovnictví, finančních služeb a s tím souvisejících oblastí.
- nebo složením odborné zkoušky.

6.1 Stupně odborné způsobilosti

Kvalifikační stupně odborné způsobilosti jsou tři:

6.1.1 Základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti

Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni tohoto stupně, která chce provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, musí prokázat:

- všeobecné znalosti
- znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro základní stupeň odborné způsobilosti
- znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí
- schopnost řádně tyto produkty klientovi vysvětlit
- nebo, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti postupů likvidace pojistných událostí a schopnost určit výši pojistného plnění v závislosti na obsahu pojistné smlouvy.

Základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti Zákon o PZ vyžaduje u vázaného pojišťovacího zprostředkovatele a podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele.

6.1.2 Střední kvalifikační stupeň

Osoba s odbornou způsobilostí na této úrovni odborné způsobilosti musí prokázat:

- všeobecné znalosti
- znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro střední stupeň odborné způsobilosti
- nejméně dvouletou odbornou praxi
- znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí
- schopnost řádně tyto produkty klientovi vysvětlit
- provést analýzu konkurenčních produktů pojišťoven, jejichž jménem je oprávněna jednat
- nabídnout klientovi pojistný produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám

Střední kvalifikační stupeň musí splňovat pojišťovací agent.

6.1.3 Vyšší kvalifikační stupeň

Osoba s odbornou způsobilostí na této úrovni odborné způsobilosti musí prokázat:

- všeobecné znalosti
- znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro vyšší stupeň odborné způsobilosti
- nejméně čtyřletou odbornou praxi
- znalosti pojistných a zajišťovacích produktů nabízených na pojistném trhu z oblasti, která je předmětem jeho činnosti
- schopnost provést analýzu konkurenčních produktů
- nabídnout klientovi pojistný nebo zajišťovací produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám
- řádně tento produkt klientovi vysvětlit

Vyšší kvalifikační stupeň je vyžadován u pojišťovacího makléře.

Odbornou praxí se rozumí činnost v pojišťovně nebo zajišťovně související s uzavíráním pojistných smluv nebo v oblasti zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

Osoba, která je podle tohoto zákona povinna prokázat svoji odbornou způsobilost ukončeným odborným studiem nebo odbornou zkouškou, je povinna si průběžně **doplňovat** svoje **odborné znalosti**. Po 5 letech od ukončení odborného studia nebo od vykonání odborné zkoušky a poté po každých 5 následujících letech je povinna absolvovat doškolovací kurs.

7 DŮVĚRYHODNOST FYZICKÝCH OSOB

Za **důvěryhodnou fyzickou osobu** považuje fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům,

- která nebyla v posledních 10 letech přede dnem podání žádosti, se kterou je podle tohoto zákona spojena povinnost prokázání důvěryhodnosti fyzické osoby, pravomocně odsouzena pro trestný čin proti majetku, pro trestný čin hospodářský nebo pro jiný úmyslný trestný čin nebo, jejíž odsouzení pro tyto trestné činy bylo zahlazeno nebo se na ni z jiného důvodu hledí, jako by nebyla odsouzena (podmínka bezúhonnosti)
- na jejíž majetek nebyl prohlášen konkurs (zde existují výjimky)
- která nebyla v posledních 5 letech přede dnem podání žádosti, se kterou je podle tohoto zákona spojena povinnost prokázání důvěryhodnosti fyzické osoby, členem statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, nebo byl-li návrh na prohlášení konkursu podaný proti takové právnické osobě zamítnut pro nedostatek majetku (zde existují výjimky)

- které nebylo odejmuto povolení k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pro porušení podmínek stanovených tímto zákonem.

Nastanou-li skutečnosti mající za následek ztrátu důvěryhodnosti, je fyzická osoba povinna tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu a nesmí vykonávat činnost. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře, jestliže byla činnost vykonávána do zrušení registrace.

8 POVINNOSTI POJ. ZPROSTŘEDKOVATELŮ

Osoba provozující zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví je povinna:

- tuto svoji činnost vykonávat s odbornou péčí
- chránit zájmy spotřebitele, zejména nesmí uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné nebo dvojsmyslné údaje a informace, anebo zamlčet údaje o charakteru a vlastnostech poskytovaných služeb
- na požádání je povinna předložit klientovi, pojišťovně nebo zajišťovně osvědčení o svém zápisu do registru podle tohoto zákona
- na žádost klienta je povinna sdělit klientovi způsoby svého odměňování.
- v souvislosti se svojí činností pojišťovacího zprostředkovatele nesmí klientovi poskytovat neoprávněné výhody finanční, materiální či nemateriální povahy
- zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví o všech skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s výkonem své činnosti, a nesmí je zneužít ve svůj prospěch nebo ve prospěch jiného

Pojišťovací zprostředkovatel odpovídá za škodu způsobenou při provozování své činnosti.

Před uzavřením pojistné smlouvy nebo je pojišťovací zprostředkovatel povinen klientovi **sdělit**:

- obchodní firmu nebo název, u právnické osoby sídlo, u fyzických osob jméno
- registr, ve kterém je evidován, a způsob, jakým lze ověřit jeho zápis v registru
- jakýkoliv přímý nebo nepřímý podíl pojišťovacího zprostředkovatele na hlasovacích právech a kapitálu pojišťovny, se kterou má být pojištění sjednáno, převyšující 10 %
- zda pojišťovna, se kterou má být pojištění sjednáno, nebo osoba ovládající danou pojišťovnu má přímý nebo nepřímý podíl na hlasovacích právech a kapitálu pojišťovacího zprostředkovatele, jestliže tento podíl převyšuje 10 %
- údaje o postupech, podle nichž spotřebitel a ostatní dotčené osoby mohou podat stížnost, popřípadě žalobu na pojišťovacího zprostředkovatele.

Informace poskytované klientovi je pojišťovací zprostředkovatel povinen poskytnout

- písemně nebo na nosiči dat, který je přístupný klientovi,
- jasně a přesně, klientovi srozumitelnou formou, a
- v úředním jazyce členského státu, ve kterém je pojištění sjednáváno, nebo v jiném dohodnutém jazyce.

Požádá-li o to klient nebo je-li to nutné s ohledem na charakter sjednávaného pojištění, mohou být informace klientovi sděleny ústně nebo telefonicky, ale neprodleně po uzavření pojistné smlouvy musí být podány znovu v předepsané formě.

Státní dozor

Pojišťovací agent a pojišťovací makléř je povinen ve lhůtě do 31. března kalendářního roku předkládat ministerstvu **roční výkaz činnosti**, který bude obsahovat seznam pojišťoven nebo pojišťovacích zprostředkovatelů, pro které byl v uplynulém kalendářním roce činný, objem uzavřených obchodů za uplynulý kalendářní rok a objem pojistného, popřípadě pojistného plnění, pokud byl v uplynulém kalendářním roce zmocněn k jeho přenosu.

9 OČEKÁVÁNÍ vs. REALITA ZÁKONA O PZ

Názory a očekávání toho, co tento nový zákon přinese, byly různé. Jak tedy vypadá realita rok po implementaci?

▪ Očekávání

Člen představenstva České asociace pojišťoven a ředitel pojišťovny Generali Jaroslav Mlynář před implementací zákona řekl, že ukončení činnosti se dá čekat jen u těch zprostředkovatelů, pro které tato práce není hlavním zdrojem příjmu. Z trhu se vytěsní malí zprostředkovatelé, žádný dramatický pokles přijatého pojistného nebude, doplnil ředitel komunikace České pojišťovny Richard Kapsa.

▪ Počet pojišťovacích makléřů klesl nejméně o 17%

Nový zákon, přinesl již zmíněné přísnější nároky na profesi pojišťovacího makléře, především v souvislosti s ochranou spotřebitele. Mnoho makléřů tyto požadavky nebyli schopni splnit a byli nuceni ukončit činnost, nebo se zaregistrovali v nižší kategorii pojišťovacích zprostředkovatelů - jako pojišťovací agent nebo dokonce jako podřízený pojišťovací zprostředkovatel.

Z **592** pojišťovacích makléřů, registrovaných do konce roku 2004 na základě tehdy platného právního předpisu, předložilo v zákonné lhůtě doklady opravňující k zachování registrace pouze **490** subjektů, ať právnických nebo fyzických osob.

Pro spotřebitele má tento zákon jistě pozitivní dopad. Tato redukce počtu těch pojišťovacích zprostředkovatelů, kteří jsou nositeli toho nejvyššího stupně odborné způsobilosti, bezpochyby přispěje ke zpřehlednění pojistného trhu a zájemci o pojištění tak získají větší jistotu, že jejich rozhodnutí využít služeb pojišťovacího makléře je dobrou volbou.

▪ Potíže s realizací směrnice o zprostředkování pojištění

Evropská komise zahájila řízení proti **10** členským státům (Belgii, Francii, Itálii, Lucembursku, Maltě, Německu, Nizozemsku, Portugalsku, Řecku a Španělsku) kvůli nedodržení povinnosti implementovat směrnici o zprostředkování pojištění (IMD) ani deset měsíců po termínu daném směrnicí EU o zprostředkování pojištění. Členské státy byly povinny uvést svoji legislativu do souladu se směrnicí nejpozději do 15. ledna 2005.

To, že v uvedených deseti zemích není dosud odpovídající legislativa v platnosti, působí nemalé **problémy** všem zprostředkovatelům, kteří chtějí svoje právo využít a poskytovat služby svým klientům bez ohledu na hranice států. Pokud uvedené státy nesplní požadavky směrnice o zprostředkování pojištění do dvou měsíců, může Evropská komise postoupit kauzu Evropskému soudnímu dvoru. BIPAR (Evropská federace pojišťovacích zprostředkovatelů), který po deset měsíců naléhal na Evropskou Komisi, aby přijala kroky, které by zajistily bezodkladnou implementaci IMD, se zadostiučiněním rozhodnutí EK z 12. října uvítal.

Devět z 25 členských států Evropské unie (mezi nimi Česká republika) aplikovalo do národního práva směrnici o zprostředkování pojištění ve stanoveném termínu do 15. ledna 2005.

10 VYHLÁŠKA MINISTERSTVA 582/2004 Sb.

Ministerstvo stanoví vyhláškou 582/2004 Sb., která nabyla účinnosti dnem **1. ledna 2005**:

- a. tvár a obsah registračních čísel
 - kombinace číslic a písmen
 - šestimístné číslo podle pořadí zapsání do registru
 - písmenné vyjádření části registru, ve kterém je registrovaná osoba zapsána, složené z písmen (např. "VPZ" vyjadřuje registraci vázaného pojišťovacieho zprostředkovatele)
- b. seznam dokladů, kterými se prokazuje ukončení odborného studia
 - vysokoškolský diplom o ukončení bakalářského, magisterského nebo doktorského studia
 - doklad o ukončení odborného studia na vyšší odborné škole nebo střední škole
- c. náležitosti osvědčení o zápisu do registru pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí
 - u FO se jedná o jméno, datum narození, adresa místa bydliště a podnikání, předmět podnikání, datum zápisu do registru, registrační číslo
- d. rozsah odborného minima znalostí pro základní, střední a vyšší stupeň odborné způsobilosti
 - uvedeno v přílohách č. 3, 4 a 5 vyhlášky
- e. seznam škol, školících zařízení a specializovaných profesních institucí oprávněných poskytovat vzdělávací programy zaměřené na dosažení odborné způsobilosti
 - tyto instituce jsou uvedené v příloze č. 6 vyhlášky a dále pojišťovny, kterým bylo ministerstvem uděleno povolení k provozování této činnosti jako činnosti související s povolenou pojišťovací činností (viz **příloha č. 1** této seminární práce)
 - tyto organizace dostaly určitý prostor v rámci regulace a jejího provádění

- kromě poskytování vzdělávacích programů jsou oprávněny zajišťovat odborné zkoušky pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.
- hlavní zodpovědnost instituce spočívá v tom, že v případě úspěšnosti absolvování odborné zkoušky, bude vydávat osvědčení, které bude stát akceptovat.

f. podrobnosti a forma ročního výkazu činnosti pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře

- pokud se jedná o FO, roční výkaz obsahuje:
 - jméno, bydliště a adresu místa podnikání, registrační číslo
 - seznam pojišťoven, pro které byl v uplynulém kalendářním roce činný, jde-li o pojišťovacího agenta
 - seznam pojišťoven, kterým v uplynulém kalendářním roce zprostředkoval uzavření pojistné smlouvy pro své klienty, jde-li o pojišťovacího makléře
 - objem jím uzavřených obchodů za uplynulý kalendářní rok
 - objem jím inkasovaného pojistného, popřípadě zprostředkovaného pojistného plnění, pokud byl v uplynulém kalendářním roce zmocněn k přenosu těchto finančních prostředků
 - seznam pojišťovacích zprostředkovatelů s bydlištěm nebo sídlem v jiném členském státě než České republice, pro které byl činný

g. způsob vykonání odborné zkoušky pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti

Odborná zkouška pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti se skládá z **písemného testu**, jehož obsah vychází z požadavků odborného minima znalostí stanoveného touto vyhláškou pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti, a z **ústní části**.

- Pokud uchazeč správně odpověděl nejméně **80 %** otázek písemného testu, v odborné zkoušce uspěl a nepodrobuje se ústní části odborné zkoušky.
- Uchazeč, který správně odpověděl nejméně **60 %** otázek písemného testu, ale méně než **80 %** otázek písemného testu, se podrobuje ústní části odborné zkoušky a na základě jejího výsledku u odborné zkoušky celkově uspěl nebo neuspěl.
- Uchazeč, který správně odpověděl méně než **60 %** otázek písemného testu, v odborné zkoušce neuspěl a nepodrobuje se ústní části odborné zkoušky.

Uchazeč, který odstoupil od zkoušky nebo u zkoušky neuspěl, může zkoušku opakovat v některém dalším zkušebním termínu.

Škola, školicí zařízení, specializovaná profesní instituce nebo pojišťovna, u které uchazeč vykonal odbornou zkoušku pro základní stupeň odborné způsobilosti, vystaví uchazeči jako doklad o vykonané odborné zkoušce **osvědčení** o základním kvalifikačním stupni odborné způsobilosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí podle vzoru uvedeného ve vzoru č. 1 přílohy č. 8 k této vyhlášce, a to ve dvou vyhotoveních. Osvědčení opatří svým **razítkem** a **podpisem** oprávněné osoby.

- h. způsob složení a rozsah odborných zkoušek pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře včetně podmínek, za kterých lze tyto zkoušky vykonat

Účelem této zkoušky je ověřit, zda uchazeč splňuje odbornou způsobilost k výkonu zprostředkovatelské činnosti středního nebo vyššího kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

Zkoušku vykoná uchazeč, který ministerstvu předloží písemnou přihlášku, a to nejpozději 30 dnů před řádným zkouškovým termínem a na předepsaném formuláři. Řádnými zkouškovými termíny jsou 1. březen, 1. červen, 1. září a 1. prosinec.

Přihlásí-li se k odborné zkoušce vyšší počet uchazečů, než by bylo možné v řádném zkouškovém termínu vyzkoušet, ministerstvo vyhlásí mimořádný zkouškový termín. Místo a datum konání řádné i mimořádné odborné zkoušky uveřejní ministerstvo nejpozději 35 dnů před zkouškovým termínem způsobem umožňujícím dálkový přístup, zejména na svých webových stránkách.

Odborná zkouška pro střední a vyšší stupeň odborné způsobilosti se skládá z písemného testu, jehož obsah vychází z požadavků odborného minima znalostí stanoveného touto vyhláškou pro střední nebo vyšší stupeň odborné způsobilosti, a z ústní části. Pravidla úspěšného složení zkoušky a nutnost složení ústní části jsou stejná jako u základního kvalifikačního stupně.

Zkušební komise vystaví uchazeči, který úspěšně vykonal odbornou zkoušku, jako doklad o vykonané odborné zkoušce **osvědčení** o středním nebo vyšším kvalifikačním stupni odborné způsobilosti pojišťovacího zprostředkovatele podle vzoru č. 2 uvedeného v příloze č. 8 k této vyhlášce, a to ve dvou vyhotoveních. Osvědčení opatří kulatým **razítkem** ministerstva a **podpisem** předsedy zkušební komise. Ministerstvo odešle takto vyhotovené osvědčení do vlastních rukou uchazeče, a to do 15 dnů ode dne, kdy obdrželo doklad o zaplacení správního poplatku.

Jedno vyhotovení osvědčení, vyplněné písemné testy opatřené podpisem předsedy zkušební komise a protokol o průběhu odborné zkoušky ministerstvo archivuje.

Ukázky testů všech 3 stupňů jsou uvedeny v **příloze č. 2** této seminární práce.

11 REAKCE NA ODBORNÉ ZKOUŠKY

11.1 Jak to vidí ČAP

ČAP podporovala přípravu daného zákona a rovněž se podílela na jeho aplikaci do praxe.

Patří také k prvním institucím, které získaly oprávnění k poskytování vzdělávacích programů a odborných zkoušek pro pojišťovací zprostředkovatele. ČAP a její členské pojišťovny uskutečnily v průběhu prvního pololetí letošního roku celkem 652 školení za účelem přípravy

na odbornou zkoušku. Ve 1469 zkušebních termínech podstoupilo zkoušku na základním kvalifikačním stupni odborné způsobilosti 15380 zájemců. Úspěšně zkoušku složilo 14454 (93%) osob. Za dosaženými výsledky stojí zejména **pečlivá společná příprava** studijních textů, který vznikly z iniciativy ČAP, a efektivní organizace odborných kurzů a zkoušek v jednotlivých členských pojišťovnách.

Většina odborných zkoušek je v pojišťovnách realizována elektronickou formou, která zajišťuje on-line přístup uchazeče do souboru náhodně generovaných zkušebních otázek s následným automatickým vystavením protokolů a osvědčení o odborné zkoušce. Zkouška je tak zcela **objektivní**, její průběh je zdokumentován, takže šetří čas jak zkušební komisi, tak uchazečům, a navíc minimalizuje chybovost při vyhodnocování dat.

S cílem poskytnout podporu a oporu při studiu široké obci zájemců o podnikání v činnostech upravených zákonem připravila ČAP tzv. studijní texty, které po obsahové stránce vycházejí z rozsahu zákonem definovaného odborného minima znalostí pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti. Procento úspěšnosti uchazečů je také vysoké proto, že mnoho zájemců využilo tyto **cvičné elektronické zkušební testy**, které jsou odborné veřejnosti volně přístupné na internetu.

V současné době je vypracováno 65 otázek pro střední kvalifikační stupeň a 129 pro vyšší. Využito bylo i 297 otázek základního kvalifikačního stupně. První odborné zkoušky pro střední a vyšší kvalifikační stupeň pojišťovacích zprostředkovatelů proběhly na ministerstvu financí 1. března 2005. Následující tabulka nám ukazuje úspěšnost kandidátů.

Výsledky odborných zkoušek pro střední a vyšší kvalifikační stupeň 1. 3. 2005

	Počet	%
Přihlášených	53	
Zúčastněných:	48	90,57
z toho pro vyšší kvalifikační stupeň	46	
z toho pro střední kvalifikační stupeň	2	
Úspěšných:	48	
z toho 100% úspěšnost	28	58,33
z toho ústní zkoušky	0	
Neúspěšných	0	

Zdroj: Pojistný obzor 4/2005

11.2 Obtížnost testu je diskutabilní

Protože jsou testy k dispozici na internetu, může si laická i odborná veřejnost sama udělat obrázek o obtížnosti testu.

Test obsahuje **50** otázek, na jejichž zodpovězení je dán časový limit 1,5 hodiny. Zodpoví-li uchazeč 40 či více otázek správně (min. 80 %), ústní část se jej netýká. Devadesátiminutový časový limit je více než dostačující, vyplnění testu zabere maximálně půl hodinky, což potvrdili i sami absolventi testu. Někteří jsou s vyplněním hotovi i po 10 minutách.

Při vyplňování testu se volí ze **tří alternativ** odpovědí. V některých případech se správná odpověď přímo nabízí, někdy je zapotřebí popřemýšlet. Přesto i laik mající pramalé znalosti

z oblasti pojištění má docela slušnou možnost splnit test na požadovaný limit. Tyto testy opravdu požadují nízkou úroveň znalostí a mnohdy je postačující schopnost odvodit správnou odpověď přirozenou inteligencí.

„Některé pojišťovny v počátcích testování vykazovaly 100% úspěšnost, což nám ukazuje i tabulka. Pokud by šlo o dlouhodobé výsledky, znamenalo by to příliš jednoduché a nesprávné nastavení testu. Dá se však očekávat, že případná změna otázek a tím pádem zvýšení úrovně obtížnosti by se neobešla zcela bez komplikací. „Nastává zde problém, jak nyní otázky změnit a přitom současně uznat osvědčení těch, kteří již absolvovali „lehký“ test.

12 ORGANIZACE ZPROSTŘEDKOVATELŮ

12.1 Asociace českých pojišťovacích makléřů (AČPM)

□ historie

AČPM (s původním názvem Sdružení českých pojišťovacích makléřů) byla založena v roce **1994** z iniciativy českých kanceláří mezinárodních makléřských firem, které pocítovali nutnost, aby se tyto konkurenční subjekty sdružily k prosazování společných profesních zájmů a ke kultivaci prestiže této nové profese ve sféře českých finančních služeb.

V roce **1999** vznikla další profesní organizace, Sdružení nezávislých pojišťovacích makléřů, které se později přejmenovalo na Komoru pojišťovacích makléřů (KOPM).

Po určitou dobu vedle sebe tedy existovala dvě profesní sdružení, AČPM a KOPM s vlastními aktivitami, které se někdy prolínaly. Proces sblížení vyústil v dohodu o sloučení a přijetí společných nových stanov. Dnem sloučení se stal 1. leden 2005 a jednotná profesní organizace nese název **Asociace českých pojišťovacích makléřů**. Po sloučení dvou profesních sdružení má od začátku roku 2005 jednotná Asociace českých pojišťovacích makléřů 104 členů.

Asociace českých pojišťovacích makléřů je profesním sdružením právnických osob s možností přidruženého členství i fyzických osob.

□ cíle

Jejími posláními jsou cíle v oblasti legislativy, etiky, publicity, vzdělávání, odborných otázek profese, mezinárodních kontaktů.

Jedná se např. o:

- ochrana společných zájmů členů
- péče o spravedlivé uplatnění pojišťovacích makléřů na domácím pojistném trhu i v mezinárodním měřítku
- usiluje o vytváření dobrých celkových podmínek pro efektivní a kvalitní činnost členů i upevňování prestiže profese
- zastupuje společné zájmy členů při utváření legislativy, jednáních a informování vůči
 - orgánu státního dozoru, asociaci pojišťoven, pojišťovnám, médiím a dalším subjektům v České republice
 - asociaci evropských pojišťovacích makléřů (BIPAR), světových pojišťovacích makléřů (WFII) a dalším zahraničním subjektům.
- poskytuje služby v oblasti vzdělávání, informačních technologií a propagace související s pojištěním makléřskou činností
- Asociace poskytuje informace významné pro širší veřejnost a zákaznickou sféru ve formě příspěvků a názorů k aktuálním záležitostem

V oblasti **vzdělávání** dbá Asociace na zvyšování profesionální úrovně členů, na etické rozměry vykonávané profese a na posilování prestiže pojišťovacích makléřů. Spolupůsobí při vzdělávání a ověřování odborné způsobilosti pojišťovacích makléřů. Pořádá pro pojišťovací makléře množství odborných přednášek a seminářů a od roku 2001 pravidelné konference se specializovaným obsahem (2001 – risk management, 2002 – zajištění, 2003 – makléři a Jednotný pojistný trh EU, 2004 – pojištění odpovědnosti)

V oblasti **legislativy** je AČPM připomínkovým místem pro návrhy zákonných norem z oblasti pojišťovnictví. Rozhodujícím způsobem se spolupodílela na přípravě zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí i příslušné prováděcí vyhlášky. Svými stanovisky a návrhy se zároveň podílela na podobě a obsahu směrnice EU o zprostředkování pojištění.

□ **Mezinárodní kontakty**

Asociace je členem mezinárodní organizace **BIPAR** (Evropská federace pojišťovacích zprostředkovatelů), Světová federace pojišťovacích zprostředkovatelů **WFII** a Partneři zprostředkovatelů **POI**.

□ **Jak postupovat při výběru pojišťovacího makléře - doporučení podnikům a firmám**

V registru Ministerstva financí ČR je zapsáno 570 pojišťovacích makléřů. 20% z nich jsou členy Asociace českých pojišťovacích makléřů jako jednotného profesního sdružení v ČR. Každý má možnost volit z kompletní množiny, asociace ovšem může doporučit pouze výběr ze svých členů. Z webových stránek AČPM lze získat řadu informací o jejích členech; o neorganizovaných makléřích takové informace nejsou zveřejněny nikde.

□ **Proč využít služeb pojišťovacího makléře?**

Pojišťovací makléř analyzuje všechna klientova rizika a vypracuje rizikovou zprávu. Navrhne a zdůvodní klientovi výběr pojišťovny, případně pojišťoven, které shledá za nejvhodnější pro upsání zjištěných rizik a s jeho souhlasem předá všechny podklady pojišťovně, která vypracuje návrh pojistné smlouvy. Jakmile ji klient podepíše, přechází na

makléře péče o to, aby pojistná smlouva po celou dobu platnosti odrážela skutečný stav a aby byla případně upravována v závislosti na proměně rizik. V případě škodní události je makléř zástupcem klientových zájmů vůči pojišťovně a dbá na to, aby pojišťovna splnila své závazky vůči klientovi bez prodlení a v patřičném rozsahu.

Od makléřské firmy si v písemném požadavku vyžádejte základní informace, které by měly obsahovat hlavně tyto údaje :

- a) název, IČ, adresa, zástupce pro jednání + kontaktní údaje
- b) číslo registrace MF ČR, limit pojištění profesní odpovědnosti a spoluúčást
- c) stručnou historii - kdy a jak firma vznikla, kdo ji založil a co dělal před tím
- d) počet zaměstnanců a případně i smluvních spolupracovníků
- e) výkony za poslední rok (objem zprostředkovaného pojistného)
- f) vybrané reference
- g) další důležité informace dle uvážení makléře
(např. specializace na určité oblasti apod.)
- h) kopie dokladů:
 - výpis z OR (jen u právnických osob)
 - registrace makléře z MF ČR
 - certifikát o pojištění profesní odpovědnosti nebo pojistnou smlouvu
 - osvědčení o členství v AČPM, pokud je členem

12.2 Asociace registrovaných investičních zprostředkovatelů ČR (AFiZ)

Valnou hromadou Asociace registrovaných investičních zprostředkovatelů ČR (ARIZ ČR) došlo k rozšíření působnosti této profesní organizace na všechny zprostředkovatele finančních produktů a finanční poradce, tedy mimo jiné i na pojišťovací zprostředkovatele. Organizace nyní nese název Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců České republiky a používá zkratku AFiZ.

Členy asociace se mohou stát jak právnické osoby – tedy firmy zabývající se zprostředkováním finančních produktů, tak i osoby fyzické. Vzhledem k tomu, že pojišťovací makléři mají vlastní profesní organizaci, sdružuje AFiZ z hlediska pojišťovnictví zejména pojišťovací agenty a jejich podřízené zprostředkovatele. Nic ovšem nebrání ve členství také pojišťovacím makléřům, nebo vázaným poj. zprostředkovatelům.

12.3 BIPAR - Evropská federace pojišťovacích zprostředkovatelů

BIPAR

Bureau International des Producteurs d'Assurances et de Réassurances
European Federation of Insurance Intermediaries

BIPAR (Bureau International d'Assurances et de Réassurances) sdružuje 47 národních asociací pojišťovacích agentů a makléřů z celé geografické Evropy a středozemí. To reprezentuje okolo 100 000 profesionálních zprostředkovatelů z 30 zemí, kteří zaměstnávají více než 150 000 lidí a působí po celém světě. Součástí BIPAR je od roku 1998 i Asociace českých pojišťovacích makléřů při ČAP.

Hlavním cílem BIPAR je vytváření přátelského a korektního konkurenčního evropského prostředí pro zprostředkovatele pojištění, odpovídající úroveň ochrany spotřebitelů a správného zvuku pojišťovacího trhu. Informuje o pojišťovacích trendech a obchodních příležitostech, organizuje konference, semináře a školení, napomáhá národním asociacím u národních vlád apod.

13 POJIŠŤOVNY

Členské pojišťovny ČAP spolupracovaly v roce 2004 se 43 234 zprostředkovateli, a to nejen fyzickými, ale i právníckými osobami. Celkem se pojišťovací zprostředkovatelé podíleli v minulém roce na nově uzavřených smlouvách za 37,8 miliardy korun z téměř 79 procent.

Námi vybrané pojišťovny Česká pojišťovna a.s. i pojišťovna Kooperativa a.s. uvádějí na svých webových stránkách pouze celkový počet svých zaměstnanců. Ani z jejich výročních zpráv není možné zjistit s kolika zprostředkovateli spolupracují.

13.1 Česká pojišťovna a.s.

Obchodní kanály

Interními distribučními kanály jsou obchodní služba a přepážková síť České pojišťovny. Hlavní prioritou, kromě dosažení plánovaných obchodních cílů, bylo u těchto distribučních kanálů zvýšit počet a odbornost pojišťovacích poradců a přepážkových pracovníků a připravit se na přechod do nového legislativního prostředí v rámci integrace do evropského pojistného trhu.

Česká pojišťovna i v roce 2004 věnovala výrazné úsilí rozvoji spolupráce s externími partnery. Mezi nejvýznamnější externí partnery patří především makléři, dealeri, leasingové společnosti, MLM síť a cestovní kanceláře.

13.2 Kooperativa a.s.

K rozvoji efektivit obchodní činnosti přispívá významnou mírou vzdělávání a trénink obchodních zástupců. V roce 2004 bylo realizováno 205 akcí, ať již centrálně organizovaných či zajišťovaných přímo v agenturách se zaměřením na trénink prodejních dovedností v oblasti životního a důchodového pojištění a na nácvik profesních návyků v práci obchodního zástupce. Kooperativa také jako první na českém trhu připravila pro pojišťovací zprostředkovatele koncem roku 2004 zkušební testy v souvislosti s novou legislativou a začala s jejich certifikací.

Více se z výroční zprávy nedozvíme, ale můžeme usoudit, že i mezi zaměstnanci budou zprostředkovatelé pojištění. Kooperativa také jistě spolupracuje s externími zprostředkovateli, pro které připravila zkušební testy.

13.3 Prodej pojištění ve střední a východní Evropě

Z údajů roku 2003 vyplývá, že v **České republice**, **Polsku** a na **Slovensku** je většina pojištění uzavírána agenty. V České republice připadá na agenty 57 % a na makléře 22% předepsaného pojistného, na Slovensku je to 58%, resp. 34% a v Polsku 54%, resp. 4%. Naproti tomu ve Slovinsku uzavírají většinu pojištění (63% předepsaného pojistného) zaměstnanci pojišťoven. Situaci prodeje pojištění v jednotlivých zemích charakterizuje následující tabulka.

Stát	Počet obyvatel (mil.)	Předepsané pojistné (mil. eur)	Počet zaměstnanců vnější služby pojišťoven	Počet pojišťovacích agentů	Počet pojišťovacích makléřů
Česká republika	10,2	3 290	8 300	25 000	526
Rakousko	8,1	13 129	11 745	11 506	5 742
Slovinsko	2,0	1 275	2 400	1 700	290
Chorvatsko	4,4	796	10 000	330	12
Polsko	38,2	5 533		54 000	4 600
Slovensko	5,4	1 006			368
Maďarsko	10,2	2 171	3 700	18 300	320
Rumunsko	22,2	403	11 300	42 000	204
Bulharsko	7,8	342		10 000	157

Zdroj: Pojistný obzor 4/2005

13.4 Pojišťovna roku 2004

Dne 6. června 2005 byly slavnostně vyhlášeny výsledky ankety pojišťovacích makléřů Pojišťovna roku 2004.

V kategorii **spolupráce s makléři** byly oceněny následující pojišťovny v tomto pořadí:

1. Kooperativa, pojišťovna, a.s.
2. Česká pojišťovna a.s.
3. Generali Pojišťovna a.s.
4. Allianz pojišťovna, a.s.
5. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

14 VYBRANÉ PROBLÉMY S IMPLEMENTACÍ ZÁKONA

Zákon č. 38/2004 Sb. způsobuje v praxi určité problémy, resp. některá jeho ustanovení nejsou zcela jednoznačná, a jsou různě chápána a vykládána.

14.1 Autoprodejci

Dost problémů přinesl zákon např. autoprodejcům. Přesto, že prodávají pojištění jen jako doplněk svého hlavního podnikání, Zákon se na ně vztahuje. Je to proto, že prodávají především pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Jen výjimečně autoprodávající prodává pojištění jen jedné pojišťovny. Aby vyhověl svým zákazníkům, většinou nabízí produkty několika pojišťoven. Proto se většina autoprodejců, pokud nezprostředkovává pojištění jako člen tzv. sítě některého pojišťovacího agenta, musela registrovat jako pojišťovací agenti. Tzn. pro FO získat střední kvalifikační stupeň odborné způsobilosti, pro PO mít odpovědného zástupce – člena svého statutárního orgánu, který tento kvalifikační stupeň získá. Autoprodejci z titulu pojišťovacího agenta musí provádět i analýzu konkurenčních pojistných produktů pojišťoven, jejichž jménem jsou oprávněni jednat. Dalším faktem je, že registrace pojišťovacího agenta je dražší než zprostředkovatele se základním kvalifikačním stupněm odborné způsobilosti. Vzhledem k tomu, že zprostředkování pojištění není hlavní činností autoprodejců, zdá se, že právní úprava je k nim velmi tvrdá.

14.2 Podřízení pojišťovací zprostředkovatelé

Zákon umožňuje, aby pojišťovací agenti a makléři – dostanou-li plnou moc od pojišťovny – inkasovali pojistné. Jejich podřízení pojišťovací zprostředkovatelé však inkasovat pojistné nemohou. To komplikuje sjednávání některých pojištění, např. pojištění léčebných výloh v zahraničí a cestovního pojištění. Řada pojišťoven váže uzavření pojistné smlouvy na tato pojištění na současné inkaso pojistného. Důvodem je krátkodobost těchto pojištění a tím i nízké pojistné, kdy náklady na jeho vymáhání v případě, že je klient nezaplatí, by byly pro pojišťovny neúnosné. Proto pojišťovací agenti, kteří nemají zaměstnance, ale používají jen podřízené pojišťovací zprostředkovatele, nemohou uvedená pojištění sjednat.

Určité nejasnosti jsou v praxi i ohledně odborné způsobilosti podřízených pojišťovacích zprostředkovatelů. I když Zákon v ustanovení §6 odst. 2 výslovně stanoví pro tyto zprostředkovatele požadavek základního kvalifikačního stupně odborné způsobilosti,

vyskytují se názory, že pokud nabízí konkurenční pojistné produkty více pojišťoven (což je v praxi zcela běžné, neboť pojišťovací agenti, s nimiž podřízení pojišťovací zprostředkovatelé spolupracují, mají takové produkty v nabídce), mají mít střední kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

14.3 Zápis změn do registru

Další nejasnosti se týkají změn zapisovaných do registru pojišťovacích zprostředkovatelů. Objevují se až v poslední době, kdy již začíná "migrace" registrovaných pojišťovacích zprostředkovatelů mezi pojišťovnami. To znamená, že pojišťovací zprostředkovatel, který má v registru uvedeno, že spolupracuje s pojišťovnou A nebo pojišťovacím agentem X, tuto spolupráci ukončí a začne spolupracovat s jinou pojišťovnou nebo agentem, je podle zákona povinen tuto změnu ohlásit Ministerstvu financí bez zbytečného odkladu. Ministerstvo je povinno tuto změnu provést v registru do 5 dnů ode dne, kdy se o ní dozvědělo. Je otázkou, zda pojišťovací zprostředkovatel je oprávněn spolupracovat s jinou pojišťovnou, resp. s jiným pojišťovacím zprostředkovatelem, jakmile splnil tuto ohlašovací povinnost, nebo, zda má čekat až na zápis této změny do registru. Je zde totiž hrozba pokuty, kterou může tomuto pojišťovacímu zprostředkovateli uložit MF podle § 26 odst. 2 písm. a) Zákona, a to až do výše 10 mil. Kč. (tj. pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátoru pojistných událostí, který provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví v rozporu s údaji o něm zapsanými v registru, lze za správní delikt uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč.)

15 PŘÍLOHY

Příloha č. 1:

Seznam škol, školících zařízení a specializovaných profesních institucí poskytujících vzdělávací programy zaměřené na dosažení odborné způsobilosti – dle Přílohy č. 6 vyhlášky č. 582/2004 Sb.

1	1. Vzájemná poradenská a.s.	Plzeň - 326 00	Rejskova 6
2	ASTORIE a.s.	Ústní nad Labem - 400 01	Velká Hradební 2/484
3	Bankovní institut vysoká škola, a.s.	Praha 7 - 17000	Ovencecká 9/380
4	Broker Consulting, a.s.	Plzeň - 301 00	Klatovská 7
5	Broker Trust, a.s.	Praha 4 - 148 00	Hněvkovská 24
6	CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS ČESKÁ REPUBLIKA S.R.O.	Praha 2 - 120 00	Lazarská 13/8
7	ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN	Praha 1 - 110 00	Na Poříčí 12
8	EFCON Consulting, s.r.o.	Brno - 619 00	Vídeňská 125
9	Effectconsulting, s.r.o.	Jablonec nad Nisou - 466 01	Komenského 2466/15a
10	EUROLIFE CZECHIA spol. s r.o.	Brno - 602 00	Panská 2/4
11	F E D S s.r.o.	Praha 2 - 120 00	Španělská 2
12	Financial and Insurance Academy, s.r.o.	Plzeň - 301 14	Veleslavínova 9
13	Fincentrum Media, s.r.o.	Praha 7 - 170 00	Jankovcova 53
14	Goldbaum, s.r.o.	Praha 8 - 182 00	Hovorčovická 17
15	IBS expert s.r.o.	Praha 10 - 106 00	Švehlova 1900/3
16	IBS - INSURANCE BROKER SERVICE s.r.o.	Kroměříž - 767 01	tř. 1. Máje 575/11
17	MPS - makléřská pojišťovací společnost, s.r.o.	Česká Lípa - 470 06	Žitavská 2991
18	Pražská manažerská akademie, s.r.o.	Praha 4 - 148 00	Komárkova 9
19	SALVE GROUP CZ a.s.	Praha 4, Michle - 140 00	Vyskočilova 1461/2a
20	Technická univerzita v Liberci	Liberec 1 - 461 17	Hálkova 6
21	Univerzita Pardubice	Pardubice - 532 10	Studentská 95
22	Vacek Gustav Ing. - Školící zařízení	Klabava - 338 41	Klabava 152
23	Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.	Praha 3 - 130 00	Vlkova 12
24	ZFP akademie, a.s.	Břeclav - 690 02	tř. 17. listopadu 12
25	MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ Ekonomicko-správní fakulta	Brno - 602 00	Lipová 41 a
26	Pireus, společnost s ručením omezeným	Rokycany - 337 01	Litohlavská 8
27	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně Institut celoživotního vzdělávání	Brno - 613 00	Zemědělská 1
28	Vysoká škola ekonomická v Praze Katedra bankovníctví a pojišťovnictví	Praha 3 - 130 67	Nám. Winstona Churchilla 4
29	Čásenský & Hlavatý, s.r.o.	Hradec Králové - 500 02	U Fotochemy 1602
30	Modul Consulting s.r.o.	Plzeň - 301 00	Lochotínská 18

Pojišťovny s povolením MF provozovat vzdělávací činnost pro pojišťovací zprostředkovatele a samostatné likvidátory pojistných událostí podle § 3 odst. 4 zákona č. 363/1999 Sb., zákon o pojišťovnictví.

stav k 13.07.2005

1. AEGON Pojišťovna, a.s.
2. Allianz pojišťovna, a.s.
3. Aviva životní pojišťovna, a.s.
4. Česká pojišťovna, a.s.
5. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.
6. ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB
7. D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.
8. Generali Pojišťovna a.s.
9. Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
10. Komerční pojišťovna, a.s.
11. Kooperativa, pojišťovna, a.s.
12. Nationale-Nederlanden pojišťovna, a.s.
13. Pojišťovna České spořitelny, a.s.
14. PRVNÍ AMERICKO - ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. angl. FIRST AMERICAN CZECH INSURANCE COMPANY
15. UNIQA pojišťovna, a.s.
16. VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.
17. Vitalitas pojišťovna, a.s.
18. Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.

Příloha č. 2: ukázka kvalifikačních testů základního stupně odborné způsobilosti

1.	Zákon o pojištnictví upravuje:
a)	Pouze podmínky provozování zprostředkovatelské činnosti.
b)	Podmínky provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti a výkon státního dozoru v pojištnictví.
c)	Podmínky uzavírání pojistné smlouvy.
2.	Upravuje zákon o pojištnictví též provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti pojišťovnou nebo zajišťovnou se sídlem na území České republiky?
a)	Ne.
b)	Ano.
c)	Ano, ale pouze provozování pojišťovací činnosti.
3.	Upravuje zákon o pojištnictví též provozování pojišťovací činnosti na území České republiky pojišťovnou se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie a na území státu Evropského hospodářského prostoru?
a)	Ne.
b)	Ano.
c)	Ano, ale pouze do 31. 12. 2004.
4.	Pojišťovací činnost je zejména:
a)	Činnost pojišťovacích zprostředkovatelů.
b)	Uzavírání pojistných smluv pojišťovnou, správa pojištění a poskytování plnění z pojistných událostí.
c)	Spolupráce pojišťovny a zajišťovny.
5.	Co je to zajišťovací činnost?
a)	Poskytování okamžité pomoci pojistníkovi, pokud nastane pojistná událost.
b)	Uzavírání smluv, kterými se zajišťovna zavazuje poskytnout pojišťovně ve sjednaném rozsahu plnění, nastane-li nahodilá událost ve smlouvě blíže označená.
c)	Provádění dozoru nad činností pojišťovny.
6.	Obsahem zajišťovací činnosti je:
a)	Uzavírání zajistných smluv s pojistníkem.
b)	Uzavírání zajistných smluv mezi pojišťovnou a zajišťovnou.
c)	Asistenční služba zajišťující pomoc pojištěným.
7.	Je obsahem pojišťovací činnosti též uzavírání pojistných smluv pojišťovnou?
a)	Ne, neboť uzavírání pojistných smluv patří do zajišťovací činnosti.
b)	Ano.
c)	Ano, jedná-li se o fyzické osoby.
8.	Soubor uzavřených pojistných smluv se nazývá:
a)	Příslušenství pojistného kmene.
b)	Pojistný kmen.
c)	Fond pojistných smluv.

Soubor otázek k zajištění zkoušek odborné způsobilosti – střední kvalifikační stupeň
– obsahuje otázky ze souboru pro základní stupeň a následující:

301.	Lze udělit pojišťovně povolení k souběžnému provozování pojišťovací činnosti podle odvětví životního pojištění a neživotního pojištění ?
a)	Ano.
b)	Nelze, s výjimkou pojišťovny, která žádá o udělení povolení k provozování pojišťovací činnosti podle pojistných odvětví životních pojištění, které lze udělit povolení k souběžnému provozování pojišťovací činnosti podle pojistných odvětví č. 1 (úrazové pojištění) a 2 (pojištění nemoci) neživotních pojištění.
c)	Nelze, a to v žádném případě.

302.	Kolik činí minimální výše základního kapitálu pojišťovny pro provozování pojišťovací činnosti podle jednoho nebo více pojistných odvětví životního pojištění ?
a)	150 mil. Kč.
b)	90 mil. Kč.
c)	50 mil. Kč.

303.	K čemu slouží technické rezervy, které je pojišťovna povinna vytvářet ?
a)	K akumulaci prostředků pro nepředvídatelné situace.
b)	K plnění závazků z provozované pojišťovací činnosti, které jsou pravděpodobné nebo jisté.
c)	K plnění závazků vůči svým vlastníkům, kteří nesou zodpovědnost za činnost pojišťovny.

304.	Jaká je výše garančního fondu ?
a)	Garanční fond je tvořen celkovým objemem technických rezerv v Kč.
b)	Garanční fond tvoří jednu třetinu požadované míry solventnosti pojišťovny a nesmí být v případě provozování pojišťovací činnosti v pojistném odvětví životního pojištění nižší než 90 mil. Kč.
c)	Garanční fond tvoří jednu polovinu požadované míry solventnosti pojišťovny a nesmí být v případě provozování pojišťovací činnosti v pojistném odvětví životního pojištění nižší než 150 mil. Kč.

305.	Která z následujících položek není součástí disponibilní míry solventnosti (vlastních zdrojů)?
a)	Základní kapitál.
b)	Výše technických rezerv.
c)	Hospodářský výsledek běžného účetního období.

306.	Jaká opatření nařídí Ministerstvo financí v případě, že pojišťovna má hodnotu vlastních zdrojů nižší než požadovaná míra solventnosti avšak vyšší než garanční fond?
a)	Zavede nucenou správu.
b)	Požaduje vypracování ozdravného plánu.
c)	Nařídí převod pojistného kmene.

307.	Ve kterém z následujících případů zavede Ministerstvo financí nucenou správu nad pojišťovnou?
a)	Má-li hodnotu vlastních zdrojů nižší než je požadovaná míra solventnosti avšak vyšší než garanční fond.
b)	Disponibilní míra solventnosti je nižší než garanční fond.
c)	V případě poklesu ratingu (downgrade).

Soubor otázek k zajištění zkoušek odborné způsobilosti – vyšší kvalifikační stupeň
– obsahuje otázky ze souboru pro základní stupeň a následující:

301.	Lze udělit pojišťovně povolení k souběžnému provozování pojišťovací činnosti podle odvětví životního pojištění a neživotního pojištění ?
a)	Ano.
b)	Nelze, s výjimkou pojišťovny, která žádá o udělení povolení k provozování pojišťovací činnosti podle pojistných odvětví životních pojištění, které lze udělit povolení k souběžnému provozování pojišťovací činnosti podle pojistných odvětví č. 1 (úrazové pojištění) a 2 (pojištění nemoci) neživotních pojištění.
c)	Nelze, a to v žádném případě.
302.	Kolik činí minimální výše základního kapitálu pojišťovny pro provozování pojišťovací činnosti podle jednoho nebo více pojistných odvětví životního pojištění ?
a)	150 mil. Kč.
b)	90 mil. Kč.
c)	50 mil. Kč.
303.	K čemu slouží technické rezervy, které je pojišťovna povinna vytvářet ?
a)	K akumulaci prostředků pro nepředvídatelné situace.
b)	K plnění závazků z provozované pojišťovací činnosti, které jsou pravděpodobné nebo jisté.
c)	K plnění závazků vůči svým vlastníkům, kteří nesou zodpovědnost za činnost pojišťovny.
304.	Jaká je výše garančního fondu ?
a)	Garanční fond je tvořen celkovým objemem technických rezerv v Kč.
b)	Garanční fond tvoří jednu třetinu požadované míry solventnosti pojišťovny a nesmí být v případě provozování pojišťovací činnosti v pojistném odvětví životního pojištění nižší než 90 mil. Kč.
c)	Garanční fond tvoří jednu polovinu požadované míry solventnosti pojišťovny a nesmí být v případě provozování pojišťovací činnosti v pojistném odvětví životního pojištění nižší než 150 mil. Kč.
305.	Která z následujících položek není součástí disponibilní míry solventnosti (vlastních zdrojů)?
a)	Základní kapitál.
b)	Výše technických rezerv.
c)	Hospodářský výsledek běžného účetního období.
306.	Jaká opatření nařídí Ministerstvo financí v případě, že pojišťovna má hodnotu vlastních zdrojů nižší než požadovaná míra solventnosti avšak vyšší než garanční fond?
a)	Zavede nucenou správu.
b)	Požaduje vypracování ozdravného plánu.
c)	Nařídí převod pojistného kmene.
307.	Ve kterém z následujících případů zavede Ministerstvo financí nucenou správu nad pojišťovnou?
a)	Má-li hodnotu vlastních zdrojů nižší než je požadovaná míra solventnosti avšak vyšší než garanční fond.
b)	Disponibilní míra solventnosti je nižší než garanční fond.
c)	V případě poklesu ratingu (downgrade).

16 ZÁVĚR

Téma naší seminární je velice rozsáhlé. K dané problematice existuje velké množství dostupných informací v podobě zákonů, publikací, článků. Díky tomu, že rok 2004 byl rokem, kdy Česká republika přistoupila k Evropské unii a kdy byla dovršena zásadní fáze harmonizace českého pojistného práva s legislativou EU k pojištění, je téma finančních zprostředkovatelů široce diskutované a populární.

V naší seminární práci jsme se v dané problematice zaměřili především na vysvětlení základních pojmů a na současné dění v této oblasti, např. co nového přinesl Zákon o PZ a jaký měl dopad na laickou i odbornou veřejnost.

Tento zákon vychází ze směrnice EU a jejich cílem je především zajistit jednotný trh finančních služeb a přispět k dokonalejší ochraně spotřebitele. Implementací této směrnice ve všech státech Evropské unie bude naplněn první cíl jednotného trhu finančních služeb. Postavení spotřebitele se také zlepšilo díky přísnějším kritériím, kterými se zprostředkovatelé musí řídit. Klientům zaručí zejména lepší informovanost, kvalitní poradenství a vyšší bezpečnost, pokud jde například o převody jejich peněz od zprostředkovatele k pojišťovně a naopak.

Při zpracování jsme také narazily na řadu diskutabilních oblastí v zákoně č. 38/2004 Sb. Podle našeho názoru jsou kvalifikační testy odborné způsobilosti spíše formalitou, než kvalitním ověřováním znalostí. Myslíme si, že tyto testy by neměly být veřejně dostupné, chybí tak motivace dané problematice hlouběji porozumět, zprostředkovatelům stačí pouhé „našprtání“ testů.

Dá se konstatovat, že cíl práce byl naplněn. Byla provedena teoretická analýza alternativních distribučních kanálů pojišťoven a daná problematika nastíněna ve dvou vybraných pojišťovnách. Stručně jsme se také věnovali českým i mezinárodním organizacím, které působí v oblasti pojistných zprostředkovatelů.

17 LITERATURA

- [01] Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona
- [02] Vyhláška 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí
- [03] Zákon č. 39/2004 Sb., kterým se mění zákon č.363/1999 Sb., o pojišťovnictví
- [04] Směrnice Rady a Evropského parlamentu 2002/92/ES, o zprostředkování pojištění
- [05] Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví.
- [06] MESRŠMÍD, J.: Pravidla pro pojišťovací zprostředkovatele. *Pojistný obzor*, 2004, č. 6, s. 5-7.
- [07] TROJANOVÁ, E.: Studijní texty odborného minima znalostí pro zprostředkovatele a likvidátory. *Pojistný obzor*, 2005, č. 2, s. 4-5.
- [08] FARKOVÁ, R.; TROJANOVÁ, E.: První absolventi ministerských zkoušek pojišťovacích zprostředkovatelů. *Pojistný obzor*, 2005, č. 4, s.10, 15.
- [09] Tiskové prohlášení ČAP ze dne 12.9.2005: Pojišťovací zprostředkovatelé – vzděláváním k vyšší kvalitě služeb. *Pojistný obzor*, 2005, č. 10, s. 3-4.
- [10] VOLFOVÁ, E.: Některé poznatky k aplikaci zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí. *Pojistný obzor*, 2005, č. 11, s. 4-5
- [11] Výroční zpráva 2004 České pojišťovny a.s.
- [12] Výroční zpráva 2004 pojišťovny Kooperativa a.s.
- [13] Výroční zpráva ČAP 2004
- [14] Finance
<http://www.finance.cz>
- [15] Ministerstvo financí České republiky
<http://www.mfcr.cz>
- [16] Asociace českých pojišťovacích makléřů
<http://www.acpm.cz>
- [17] Česká asociace pojišťoven
<http://www.cap.cz>